

בול מרד הגיטאות

Ghetto Uprising Stamp

83
24.4.68

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י
ירושלים • תל אביב • יפו • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נ.ת. לוד
PHILATELIC SERVICES
J E R U S A L E M • I S R A E L

כ"ה שנה למרד הגיטאות

לפני עשרים וחמש שנה נתנו יהודי גיטו וארשה דוגמא של גבורה יהודית ואומץ לב במלחמה למען כבוד העם והדמות האנושית, כאשר בערב חג החרות תש"ג – 19 באפריל 1943 פרץ המרד הגדול תחת פיקוד מרדכי אנילביץ. גבורת לוחמים אלה, אין אחות לה בתולדות הנאבקים לחיים, לחירות ולכבוד העם. עוד בקיץ 1941 הוקמו בגיטו וארשה קבוצות הגנה על ידי הנוער החלוצי. בגיטאות אחרים קראו להתנגד למשלוחי היהודים ובגיטאות וילנה, קובנה ומינסק התארגנו קבוצות פרטיזנים יהודיים לפעולות נגד הגרמנים. היו אלה תנועות הנוער הציוניות שארגנו את קבוצות הלוחמים ושהקימו ביולי 1942 בגיטו וארשה את „הארגון היהודי הלוחם” שהתיצב מול האויב הנאצי בקרב פתוח. באוקטובר 1942 הוקם ועד תיאום בין נציגי המחתרת היהודית בפולין.

בינתיים נמשכה העברת היהודים למזרח, ומכונת ההשמדה הנאצית פעלה במלוא הקצב בהתאם לתכנית שנקבעה בישיבה הסודית שנתכנסה בברלין ואנזה בינואר 1942, ושדנה בהכנת ה„הפתרון הסופי”. עשרות ומאות רכבות נעו מזרחה ללא הפרעה מצד איזה גורם שהוא, בדיוק כפי ששערו זאת הגרמנים. פולין נמצאה מכל הבחינות, כמקום, אותו בחרו הגרמנים לביצוע זממם האכזרי.

כל דרישות היהודים שהפולנים יתנו להם נשק להגנה נגד הרוצחים נשארו ללא מענה. ד"ר עמנואל רינגלבלום, ההיסטוריון הדגול וממארגני המרד בגיטו וארשה, כותב ביומנו: „במשך 44 ימי ה„אקציה” לא נשמע שום קול מן הצד ה„ארי”; שתיקה גמורה השתררה שם. נוכח הדרמה המתרחשת לעיני מאות אלפי הפולנים...”. ברור לכל שהגורמים הממשלתיים של המחתרת הפולנית ידעו מה גורלם של מאות אלפי היהודים שהגיעו למחנות ההשמדה בפולין מכל קצות אירופה הכבושה.

השואה הגדולה והאיומה שכרתה ששה מיליון מבני עמנו נותרה בדורנו ולעינינו. שואה זו היא אסונו של הדור הזה ואנו עצמנו עמדתו מול החיה הנאצית פנים אל פנים.

חיה זו הרסה כל שהיה קדוש, ודרסה כל שהיה מקודש. מתוך הסבל, ההרג והחורבן עולה אלינו גבורת הלוחמים בגיטאות וביערות; מסירות אחינו בצבאות בנות הברית שיצאו להאבק עם הכובש הרצחני; שליחי היישוב ולוחמי תנועות המחתרת בכל ארצות הכיבוש וכן מעשי הגבורה של רבבות היהודים ואשר פרטי גבורתם לא נדע

לעולם כיון שהגרמנים לא השאירו זכר למעשים מהוללים אלה.
כל הקרבנות קדושים וטהורים הם וזכרם יחרת בלב העם.

ב. מרדכי אנסבכר

THE 25th ANNIVERSARY OF THE Warsaw GHETTO REVOLT

Twenty five years ago the Jews of the Warsaw Ghetto set an example of Jewish heroism and courage in a war for the honour of the nation and of the image of mankind. On the eve of the Festival of Freedom – 19th April 1943, the great revolt broke out under the command of Mordecai Anilewitz. The heroism of those fighters is unparalleled in the history of people fighting for their lives, for freedom and the honour of the nation.

In the summer of 1941 defence squads were already set up in the Warsaw ghetto by pioneer youth. In other ghettos too, the call went out to resist the dispatch of Jews and in the ghettos of Vilna, Kovno and Minsk groups of Jewish partisans organised themselves for action against the Germans. It was the Zionist youth movements that organised the fighting squads and which, in July 1942, set up the Jewish Fighting Organisation in the Warsaw ghetto that stood up to the Nazi enemy in open battle. In October 1942 a coordination committee was set up of representatives of the Jewish underground in Poland.

In the meantime, the transfer of Jews to the east continued. The Nazi extermination machinery was working at full speed on implementing the programme decided upon at the secret meeting held at Berlin-Wannsee in January 1942 on the subject of the preparation of the "final solution". Hundreds of trains moved eastwards without any let or hindrance by anyone whatsoever, just as the Germans had surmised. Poland was found to be suitable from all points of view, as the place selected by the Germans for the execution of their dastardly plans.

All the demands made by the Jews that the Poles give them arms for self-defence against the assassins went unanswered. Dr. Emanuel Ringelblum, the eminent historian and one of the organisers of the Warsaw ghetto revolt, writes in his diary: "For 44 days of the "action" no voice was heard from the "Aryan" side. Complete silence reigned there in face of the drama taking place in full view of hundreds of thousands of Poles..." It was quite obvious that the government authorities of the Polish underground knew very well what fate awaited the hundreds of thousands of Jews who reached the extermination camps in Poland from all corners of Nazi-occupied Europe.

The holocaust that wiped out six million of our people took place in our generation and in front of our very eyes. It was the great disaster of this generation and it is we ourselves who stood face to face with the Nazi beast – the beast that destroyed everything holy, and trampled upon everything sacrosanct.

Out of the suffering, the murder and the destruction, we meet the heroism of the fighters in the ghettos and in the forests; the devotion of our brethren in the allied armies who went forth to battle with the murderous conqueror; the emissaries of the Yishuv – the Jewish community in the Land of Israel, and the fighters in the underground movements in all the occupied countries – as well as the heroism of tens of thousands of Jews of whose bravery no details will ever be known, for the Germans left no trace of them.

All those who made the sacrifice were holy and pure and their memory is engraved deep in the heart of the people.

B. Mordecai Ansbacher

GHETTO-UPRISING MEMORIAL AT WARSAW

BY NATHAN RAPPOPORT (COURTESY "SIFRIAT HAPOLIM")

האנדרטה למרד גיטו ורשה

מעשה ידי חסכל נתן ראפופרט (באדיבות ספריית הפועלים ומורשת)